

MUSEU
DEL FERROCARRIL
DE CATALUNYA
VILANOVA I LA GELTRÚ

MUSEU DE LA CIÈNCIA
I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

Museu del Ferrocarril de Catalunya
Pl. Eduard Maristany, s/n
08800 - Vilanova i la Geltrú (Barcelona)
Tel. 938 158 491 Fax. 938 158 220
comunicacio@museudelferrocarril.org
www.museudelferrocarril.org

VAGOLab
VAGOLab

Activitat educativa telemàtica per al

Projecte Buchenwald

2020-2021

INDEX

1. Introducció i oportunitat
2. Fonamentació
3. Objectius
  - Objectiu General
  - Objectius específics
4. Descripció
5. Àmbits i Estratègia d'Implementació
6. Pla de treball
7. Recursos
8. Annexos

1. Introducció i oportunitat

Del 17 de setembre i fins al 14 d'octubre (prorrogada fins el 20 de desembre), a la Nau Panoràmica del Museu del Ferrocarril de Catalunya (MFC), s'exhibeix la mostra "*Montserrat Roig, cronista d'un temps i d'un país*", en col·laboració amb l'Amical Mauthausen, el Memorial Democràtic, i l'Ajuntament de Vilanova. Al web del Museu, a l'apartat d'exposicions temporals es pot veure més informació.

L'exposició està acompanyada de les fotografies de les sis edicions de la mostra "Els camps de concentració, la mirada del jovent". Fotografies que van ser realitzades per estudiants que han viatjat als camps de concentració europeus en diferents cursos i que han contribuït, amb la seva mirada i unes breus paraules i sentiments, a donar a conèixer entre altres joves la crua realitat que va tenir lloc durant la II Guerra Mundial.

El Museu, que aspira a continuar la seva tasca de consolidació com a centre referent de coneixement i divulgació de tot el que ha significat i significa el Sistema Ferroviari, ha format part des de l'inici del Projecte Buchenwald i encara dona suport en l'àmbit educatiu. Precisament, el sistema ferroviari va ser testimoni mut en el trasllat de moltes persones als camps de concentració, per les avantatges que aquest mitjà de transport representa davant d'altres.

2. Fonamentació

Aquest 2020, es celebra el 30è Aniversari i el MFC s'ha marcat el repte principal de convertir aquest espai patrimonial en un museu per a tothom, un museu segur i saludable per a totes les persones. Les dificultats que van provocar l'estat d'alarma degut al COVID19 ens han encoratjat a cercar oportunitats en els reptes que s'han de superar.

Una oportunitat ara és proposar activitats de caràcter telemàtic, convertint el Museu en un Espai Offline (presencial) i online (a través de propostes telemàtiques) que agruparem en un programa amb el nom de VAGOlab, i que ens permetin continuar amb la nostra tasca educativa i arribar al màxim d'estudiants del territori.

3. Objectius de el Projecte

Objectiu General:

L'objectiu principal és difondre el patrimoni cultural de tots que es troba al museu, i aconseguir la participació virtual i presencial (quan sigui possible) dels joves a qui va adreçat el Projecte Buchenwald. Tant mateix, per a que participin d'activitats educatives i gaudeixin d'un espai viu, ple d'activitat, un museu amb capacitat d'emocionar i comunicar coneixement, amb el que els estudiants puguin interactuar i trobin diferents nivells d'informació en funció dels seus interessos.

Objectius específics:

1. Incrementar l'interès i participació dels estudiants en les activitats del Projecte Buchenwald.
2. Aconseguir millorar el diàleg amb tota la comunitat educativa.
3. Augmentar la difusió i la visibilitat del Projecte i del Museu.
4. Crear nous recursos que esdevinguin materials per a futurs estudiants.

4. Descripció

La proposta és donar l'oportunitat als estudiants d'elaborar treballs en diferents formats, inspirats i relacionats amb la exposició sobre Montserrat Roig, amb les imatges de les diverses edicions de la mostra "Els camps de concentració, la mirada del jovent", amb la temàtica del ferrocarril relacionada amb la deportació (guió annex 1) i amb idees també relacionades amb el que treballin durant el curs en relació amb el Projecte Buchenwald amb els seus tutors i tutores a classe. Així mateix, els alumnes que desitgin participar, en l'apartat de fotografia podran presentar també els seus treballs fotogràfics al VII Premi Marcel·li Garriga d'aquesta edició, del que més endavant es faciliten les bases (annex 2).

Donada la situació actual derivada de la COVID-19, és improbable que aquest curs es pugui viatjar a conèixer els camps presencialment.

Per tant, veure les fotografies i les breus paraules dels autors que les acompanyen, pot ser un bon recurs per a treballar aquest tema d'una altra manera a l'aula.

5. Àmbits i estratègia d'implementació

Els centres i alumnes interessats en participar hauran de seguir les pautes establertes segons els diferents àmbits de participació que es detallen a continuació, i enviar els treballs a través de correu electrònic a educacio@museudelferrocarril.org i, en cas que sigui necessari a través d'un enllaç des d'alguna de les plataformes lliures d'intercanvi (wetransfer, google drive, etc.), indicant el nom, número de telèfon de contacte i adreça electrònica preferent de contacte dels autors.

- Fotografia

Podran presentar una fotografia o muntatge fotogràfic per estudiant, relacionat amb el tema, junt amb un text explicatiu de màxim de 100 paraules amb les següents característiques:

- . Format: horitzontal o vertical assimilat a un DINA 4
- . Resolució: entre 400 i 600 kb

Les fotografies presentades podran participar en el VII Premi Marcel·li Garriga, 2020, seguint les bases especificades a l'annex 2 d'aquest document.

- Vídeo

Podran enviar un muntatge de vídeo per estudiant, relacionat amb el tema, junt amb un text explicatiu d'n màxim de 100 paraules amb les següents característiques:

- . Format: horitzontal i compatible amb sistema operatiu Windows (amb extensió mov, mp4, etc.)
- . Resolució: entre 100 i 200 MB

- Text (poesia o prosa)

Podran participar amb un text en poesia o prosa per estudiant, relacionat amb el tema, amb un màxim de 500 paraules amb les següents característiques:

. Format: document de Word en DIN A4, tipus de lletra Arial 12

Els treballs seran compartits en el lloc web del Museu i en el blog del Projecte Buchenwald, indicant la propietat dels seus autors.

6. Pla de treball

La proposta d'activitat s'enviarà en format similar a un cartell amb totes les especificacions i pautes de participació als Instituts i docents que participen i col·laboren amb el projecte Buchenwald. També es comunicarà pels diversos canals de difusió tant del Museu com de l'Amical Mauthausen i altres col·laboradors.

7. Recursos

Les fotografies de les diverses edicions de la mostra "Els camps de concentració, la mirada del jovent" estaran disponibles al web del Museu i al bloc del Projecte Buchenwald, i seran el recurs principal per al treball dels participants.

A més, podran consultar l'arxiu històric del Museu:

<https://www.museudelferrocarril.org/ca/viu-el-museu/arxiu-historic> i el dossier pedagògic del Projecte Buchenwald:

<http://projectebuchenwald.blogspot.com/p/projecte-pedagogic.html>

Per a consultes relacionades amb l'activitat s'adreçaran a:

educacio@museudelferrocarril.org

ANNEX 1

PROPOSTA:

El Museu facilita al seu lloc web una base de dades de tots els documents que es troben al seu arxiu històric)

LA DEPORTACIÓ I EL FERROCARRIL

Republicans espanyols en els combois de la mort

Guió orientatiu:

ELS TRANSPORTS ALS CAMPS NAZIS

Els punts de partida

Angulema: el primer transport de civils des d'Occident

Els combois dels presoners de guerra des dels stalags

Els combois dels resistents: Compiègne

Els combois singulars: el tren fantasma

Els relats dels protagonistes

ELS ITINERARIS

Rutes i durada

Els relats dels protagonistes

Mapes

LES ESTACIONS

Estacions específiques (Birkenau, Buchenwald...)

Estacions regulars (Mauthausen, Furstenberg...)

Els relats dels protagonistes

ELS TRENS DE LA MORT

Els trasllats des de gener de 1945: les marxés de la mort

Els relats dels protagonistes

LES REPATRIACIONS

Dels camps nazis a París

Els relats dels protagonistes

LES RESPONSABILITATS

Les companyies ferroviàries (SNCF...) i els empleats

ANNEX 2

Bases de participació en el VII Premi Marcel·li Garriga, “Els camps de concentració, la mirada del jovent”

L'Amical de Mauthausen i altres Camps convoca el VI Premi Marcel·lí Garriga de fotografia 2021, en el marc del Projecte Buchenwald, amb l'objectiu de recollir la visió que els joves aporten dels camps de concentració i de les seves experiències en la visita a un camp nazi.

Aquest curs 2020-2021, i de manera excepcional, atesa la situació de pandèmia mundial i la impossibilitat o dificultat de fer viatges als camps, la temàtica de les fotos, s'amplia a més dels camps de concentració, a altres espais o elements arquitectònics o de l'espai públic, personatges, esdeveniments de memòria, relacionats amb la memòria democràtica o la memòria de la deportació.

BASES

I-CATEGORIES

El Premi comptarà amb una única categoria, fotografia dels camps de concentració.

II-PREMI

Entre les fotos presentades, la millor foto, d'acord amb l'esperit del projecte, serà guardonada amb el premi “Marcel·lí Garriga” dotat amb un aparell electrònic (càmera fotogràfica, tablet, etc.) valorat en 400 €.

III- PARTICIPANTS

Curs 2020-2021

El Premi està reservat a alumnes de 4art. d'ESO i Batxillerat, i exalumnes participants en el projecte.

Podran participar-hi alumnes dels Instituts de secundària de l'Estat Espanyol, o d'altres països que participen i col·laboren amb els projectes de memòria de l'amical.

IV-TREBALLS

Els treballs s'hauran de presentar en una butlleta (cartolina format Din A4) amb la foto impresa en paper digital i enganxada en la part superior. La imatge ha d'estar obligatòriament relacionada amb la visita a un camp de concentració.

La part inferior es dedicarà a escriure un petit text de màxim 50 paraules, indicant l'emoció i/o sentiment que li va provocar aquesta imatge.

També s'haurà de presentar una versió digital en bona resolució (300bpi) al correu electrònic de l'Amical (info@amical-mauthausen.org), o amb un llapis de memòria dins del sobre anterior, amb el mateix pseudònim que la presentació en format paper.

V- PRESENTACIÓ DELS TREBALLS

Els treballs s'hauran de fer arribar a la seu de l'Amical (c/Sils 1 de Barcelona) o al Departament de Cultura de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú (Plaça de la Vila 12 -Casa Olivella- 2on pis) fins al **31 de març de 2021**.

Hauran de presentar-se en sobre tancat i signats amb un pseudònim. Dins del sobre que contingui

el treball, s'inclourà un altre sobre tancat, dins del qual es consignarà el nom, edat, correu electrònic i telèfon de l'autor/a, i que s'obrirà només en el cas del guanyador/a.

Els treballs presentats fins al moment, s'exposaran paral·lelament a la Exposició que el projecte programi per aquest curs en l'espai triat.

Si la situació sanitària, al final del termini de presentació dels treballs no permet el desplaçament o el lliurament presencial dels mateixos, aquests es podran enviar per correu electrònic.

VI-JURAT

El jurat del premi “Marcel·lí Garriga” estarà format per un representant de l’Amical Mauthausen, dos representants de dos centres dels adherits al projecte, i d’un expert en fotografia.

VII-RESOLUCIÓ

La resolució i el lliurament del Premi es donarà a conèixer i es farà en el transcurs de la VIII Trobada de joves de la Xarxa Mai Més, a l’abril del 2021 a Tona.

El Premi podrà declarar-se desert.

Esquema de la butlleta de participació en el guardó:

Espai per a

L’IMATGE

Espai per al

text, pseudònim de l’autor i dates
del Viatge al Camp

VIII. FORA DE CONCURS: Fons d’imatges del Jovent

Fora del concurs i amb la finalitat de recollir i mostrar digitalment altres fotografies dels camps i de les experiències de les visites del jovent, tots els interessats i interessades poden enviar digitalment les imatges que

vulguin (fins a un màxim de 20 per alumne), relacionades amb la visita a un camp de concentració. Aquestes imatges aniran formant part d'un fons dels viatges dels centres als camps de concentració.

Les imatges hauran d'estar incloses en un powerpoint (màxim de 4Mgb) amb peus de foto explicatius i incloent en una de les diapositives les seves dades personals (nom, cognoms i edat) i les dels centres escolars on estudien i amb el qual van fer el viatge, i l'any del viatge.

Aquestes imatges formaran part del projecte d'activitats telemàtiques VAGONLAB que el Museu del Ferrocarril de Catalunya promou aquest curs, per a potenciar les activitats dels joves, en col·laboració amb el projecte educatiu Buchenwald, de l'Amical de Mauthausen i altres camps.

La comissió del projecte es reserva el dret a publicar-les a l'Espai Jove i al blog del projecte i/o als perfil de facebook de l'Amical o al seu web; però no participaran en el concurs del Premi Marcel·lí Garriga.

Els enviaments s'han de fer a aquesta adreça electrònica: projectebuchenwald@gmail.com i a educacio@museudelferrocarril.org.

**MUSEU
DEL FERROCARRIL
DE CATALUNYA
VILANOVA I LA GELTRÚ**

MUSEU DE LA CIÈNCIA
I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

